

Lakialoite 78

Sulo Aittoniemi /kesk: Lakialoite laiksi rikoslain 23 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Rikoslain 2 luvun 16 §:n mukaan, kun rikos on tapahtunut, voidaan rikoksenteikijälle tai sille jonka puolesta tai hyväksi hän on toiminut, kuuluva esine tai muu omaisuus, jota on käytetty rikoksen tekemiseen, tuomita menetettäväksi. Näin ollen myös moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka kuljettaja on syyllistynyt esimerkiksi törkeään rattijuopumukseen, voitaisiin periaatteessa tuomita menetetyksi. Tämän tyyppistä lain käyttöä tai tulkintaa ei ole kuitenkaan sovellettu.

Rattijuopumus, erityisesti sen törkeä tekemuoto, on yhteiskunnassa erityisen paheksuttu rikos. Erityisen paheksuttu ja vakava on rikos silloin, kun sen seurauksena joku menettää henkensä tai vammautuu vakavasti. Varsin laajasti on tähän liittyen esitetty näkemys siitä, että rikoksentekovälineenä käytetty moottoriajoneu-

vo tulisi tällaisessa tapauksessa julistaa menetetyksi. Seuraamus olisi usein taloudellisesti ankarra mutta perusteltu, ja sillä saattaisi olla merkittävä ennalta ehkäisevä vaikutus rattijuopumusten määrään.

Mikäli rattijuopumuksen yhteydessä käytetty moottoriajoneuvo ei olisi kuljettajan omistuksessa, menettämisseuraamuksen kohteena olisi sen arvo. Jos teko ja seuraus tapahtuisivat ammattimaisessa liikenteessä toisen omistamalla ajoneuvolla kuten linja-autolla, menettämisseuraamus olisi ehkä kohtuuton ja huonosti perusteltavissa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 23 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rikoslain 23 lukuun uusi 9—11 § seuraavasti:

9 §

Jos rikoksenteikijä syyllistyessään edellä 2 §:ssä tarkoitettuun törkeään rattijuopumukseen samalla syyllistyy kuoleman tai vaikean ruumiinvamman tuottamukseen, tuomittakoon hänen käytössään ollut moottoriajoneuvo rikoksentekovälineenä tai sen arvo valtiolle menetetyksi.

10 §

Mitä edellä 9 §:ssä on säädetty, ei koske moottoriajoneuvoa, jota on kuljetettu toisen palveluksessa ammattimaisessa liikenteessä.

11 §

Jos edellä 10 ja 11 §:ssä tarkoitettu menettämisseuraamus jostakin syystä olosuhteet huomioon ottaen olisi erityisen kohtuuton, on tuomioistuimella oikeus menettämisseuraamuksen kohtuullistamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 1996

Sulo Aittoniemi /kesk

